"ז א מיי׳ פי״ז מהל׳ שבת

שו"ע או"ח סימן שלד סעיף

יז וסימן שסג סעיף א ג יד:

ח ב מיי׳ פכ"ג שם הלכ"ח

סעיף ב: ב ד מיי׳ שם טור שו״ע שם

בין מיי שם שול שו ע שם סעיף ג: בא ה מיי פ"ב מהלכות יו"ע הלכה ד טור

שו"ע או"ח סימן חנח סעיף

בב ו מיי' פכ"ג מהלכות שבת הלכה כה טור שו"ע או"ח סימן שלד

:סעיף ג

בג ז מיי׳ שם טור שו״ע שם

בער ז נויי עם פור פו ע שם מעיף ד: בד ח מיי פכ"ב שם הל"ח ממג שם טור ושו"ע

או"ח סימן רנד סעיף ה:

בה ט טוש"ע או"ח סי רנ

בה ט טוש"ע חו״ח סי׳ רנ

סעיף ח:

בו י ב מיי פ"ל שם הלכה

ט סמג עשין ל טור

שו"ע חו״ח סימן רעד סעיף

ח ז וסימן רפט סעיף ח:

לו ל טוש"ע או״ח סימן בו ל טוש"ע או״ח סימן שלד סעיף ב בהג״ה: בח מ מי״ וסמג שם טוש"ע או״ח סימן

מוסף רש"י

אותו ואת בנו שנפלו לבור. שחין מותרין לשחוט

מניהן היום (ביצה לז.).

אכורא שירותא. פוקה גדולה שהיה די לו לכל הסעודה בשבת (ברכות לט:).

ריפתא דערובא. שעירנו נו

אתמול ערובי חלרות mm.

מוסף תוספות

א. דהו״א דאסור משום.

תום׳ הכא״ש. ב. אבל הכא

לא שייך אלא הבאת כלי

לא שייך אלא הבאת כלי
תחת החבית לקבל היין.
מוס' הלח"ש, ג. דהויא לה
מפייה שלא לצורך.
אפייה שלא לצורך.
הואיל ויש לו

ליענ״ק. הואיל ויש לו הרבה לאותו יום מן היפות. מוס׳ הלח״ק. ואפי׳ אמר 'ניחא לי בפת הדראה׳ בטלה דעתו אצל

כל אדם. ריטנ״ל, ד. דכיון

. ראינה מלאכה לגבי יו״ט.

ים לורי שרם לא חשירא

כשמוציא הכתוב תקיעת

שופר ורדיית הפת מכלל

איסור מלאכת יו"ט, ש"מ

ראינה מלאכה. רשנ״ח. 1. מצות. תוס׳ הרח״ש.

בשה שם בשה שם בשה של לו"ח סיתן רצא סעיף א:

ומתו שם נוור ושויינו וסמג שם טור ושוייע אוייח סימן שלד סעיף א: יש ג מיי' פרק כ"יב שם הלכה טו סמג שם טוש"ע אוייח סימן שלה

מסורת הש"ם

קכח: וש"כן, כ) [ברכות לט:], ל) ברכות לט:, מ) כתובות () ברכות לט:, מ)

סד:, נ) (ויקרא כג), **ס**) [ל"ל לא תעשה כל מלאכה שמות כ],

תורה אור השלם

ו וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבְּת לְיְיָ אֱלֹהֶיךְ לֹא תִעְשֶׂה כָּל מְלָאבָה אַתְּה וּבִּנְךְּ וּבִתֶּךְ

עבדר ואַמַתר ובהמתר

עַבְיּיִהּ וְבִּיּבְייִהּ וְגַרְךְּ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרִיךְ: שמות כ ט

שמוו כ ט וְהָיָה בִּיוֹם הַשְּשִׁי וְהַכִּינוּ אַת אֲשֶׁר יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם

3 ויהי ביום הששי לסטו

ל זְיָהְיּ בַּיּוֹם נְוּשָּׁשִּׁי לְּאָטּׁ לֶאֶחָם מִשְּׁנָה שְׁנֵי הָעמֶר לָאֶחָד וַיְּבֹאוּ כָּל נְשִׁיאֵי הָעָרָה וַיִּגִּידוּ לְמִשָּׁה:

ט ויאמר משה אכלהוי 4 ויאמר משה אכלהוי

היום כי שבת היום ליי

שמות טז ה

שמות טז כב

 לקמן קכ.], צו לקמן קכ:,
 ג) לעיל מב. ע"ש, דו [לקמן
 קב.], דו בילה לו. [מוספתם
 דבילה פ"ג] לקמן קכד., אלא אמר רב אשי כו'. בין רבנן ובין בן בתירא כר' אליעזר סבירא ו) [מוס' פי"ד], ו) הערוך בערך רד חרדאה פי׳ בותבר' נפלה דליקה בלילי שבת. לחח עב ובלע"ו ארד"ון, נחם עב ובנעייו חרדיין, **ח**) [שם], **ט**) לקמן קלא: ע״ש ר״ה כט: ע״ש, י) [לקמן

הודם אכילה: שחרית. קודם סעודה: לעולם הוא מציל. הואיל ויומא בר הכי הוא ובהיתרא טרח דהא בני טלטול נינהו ולחלר המעורבת ואפי׳ טובא הוה שרי ליה אי לאו משום גזירה וכדמפרש בגמרא: גבו' מכדי בהיתרת הערת. חזו לטלטול ולחצר המעורבת: ואי שרים ליה. לאתחולי בהצלה כולי האי מתוך שהוא בהול מינשי ליה שבת ואתי נמי לכבויי: ויקלוט. קילוח הנופל מן האויר: ויצרף. סמוך לגג כעין שחיבה אלא שאינו ראוי לשאוב שהגג חלק והיין אינו בגומא מלרף כלי לגג שיזוב מן הגג לכלי והוא אוחז הכלי בידו: התם מאי גוירה איכא. כיון דמידי דהתירא הוא אמאי לא יקלוט וילרף: שמה יכיה כלי כו'. מתוך שהוח ולה יהלוט והח"ר יומין. הורחים דבשעת קליטה לא מיבעיא ליה: אין מערימין בכך. לזמן אורחים שאינן לריכין לחכול ויותירו: שנפלו לבור. בי"ט ואין שניהם ראוים לשחיטה ביום אחד: ואינו שוחטו. שמוצא לו עלילה שמא חברו שמן ממנו: עד כאן לא קאמר ר' אליעור. דאין מערימין: הליל פת נקיה. לשלש סעודות: לא יציל פת הדראה. פת קיבר שניטל הדרה לפי שאין ערמה כשרה לומר פת הדראה נוחה לי: אבל לא משבת ליום הכפורים. כגון אם חל יוה"כ באחד בשבת דהא לא אכיל עד לאורתא ולאורתא ליטרח ולייתי: ואין לריך לומר משבת לי"ט. דיכול להכין בו ביום: מרדה. כלי שרודין בו הפת ומפרידין אותו מכותל התנור שנדבק בה לא ירדה אותו במרדה שהוא דרך חול: ישכים אדם. בע"ש לטרוח ולזמן הולאת שבת: והכינו אם אשר יביאו לאלמר. בשעת הבאה הכנה והבאה בהשכמה היא דכתיב וילקטו אותו בבקר בבקר נקיט פרפי. אוחזן בידו: לקטו כסיב. דמשמע אחיזה אבל בליעה לא כתיב משנה: בלע לכוליה שירותיה. פרוסה גדולה ודי לו בה לאותה סעודה ולכבוד שבת ונראה כמחבב סעודת שבת להתחזק ולאכול הרבה: כי מקלע להו. פעמים שהעירוב בביתם ופעמים בבית אחד משאר בני אדם: שרו ביה. היינו ברכת המוליא דא דתניא נשברה לו חבית בראש גנו. הקשה הרג פורת אמאי

אלא אמר רב אשי "שלש מחיצות ולחי אחד זה מבוי שאינו מפולש ג' מחיצות בלא לחי זהו מבוי המפולש ואפילו לרבי אליעזר דאמר בעינן לחיים הני מילי לאוכלין ומשקין אבל לספר תורה בחד לחי סגי: מתני במצילין שמזון ג' מעודות הראוי לאדם לאדם הראוי לבהמה לבהמה כיצד נפלה דליקה בלילי שבת מצילין מזון ג' סעודות בשחרית מצילין מזון ב' סעודות במנחה מזון סעודה אחת ר' יוסי אומר לעולם מצילין מזון שלש מעודות: גמ' מכדי בהיתרא קטרח נציל מפי אמר רבא ימתוך שאדם בהול על ממונו אי שרית ליה אתי לכבויי א"ל אביי אלא הא דתניאי נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה יובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלום כלי אחר ויצרף התם מאי גזירה איכא ה"ג גזירה שמא יביא כלי דרך רה"ר גופא ינשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלום כלי אחר ויצרף ינזדמן לו אורחין מביא כלי אחר וקולט כלי אחר ומצרף ולא יקלום ואחר כך יזמין אלא יזמין . ואח"כ יקלום פואין מערימין בכך משום רבי יוםי בר יהודה אמרו מערימין לימא בפלוגתא דרבי אליעזר ור' יהושע קמיפלגי דתניא יאותו ואת בנו שנפלו לבור רבי אליעזר סאותו אומר מעלה את הראשון על מנת לשוחמו והשני עושה לו פרנסה במקומו בשביל שלא ימות רבי יהושע אומר המעלין את הראשון על מנת לשוחמו ואינו שוחמו ומערים ומעלה את השני רצה זה שוחם רצה זה שוחם ממאי דילמא עד כאן לא קאמר רבי אליעזר התם דאפשר בפרנסה אבל הכא דלא אפשר לא ועד כאן לא קאמר רבי יהושע התם משום דאיכא צער בעלי חיים אבל הכא דליכא צער בעלי חיים לא ת"ר" הציל פת נקיה אין מציל פת הדראה פת הדראה מציל פת נקיה יומצילין מיום הכפורים לשבת אבל לא משבת ליום הכפורים ואין צריך לומר משבת ליום מוב ולא משבת לשבת הבאה ת"רס חשכח פת בתנור וקידש עליו היום

מצילין מזון שלש סעודות ואומר לאחרים בואו והצילו לכם וכשהוא רודה לא ירדה במרדה אלא בסכין איני והא ®תנא דבי רבי ישמעאל ® ילא תעשה כל מלאכה יצא תקיעת שופר ורדיית הפת שהיא חכמה ואינה מלאכה כל דאפשר לשנויי משנינן א"ר חסדא "לעולם ישכים אדם להוצאת שבת שנאמר יוהיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו לאלתר ייאמר ר' אבא בשבת חייב אדם לבצוע על שתי ככרות דכתיב ילחם משנה יאמר רב אשי חזינא ליה לרב כהנא דנקט תרתי ובצע חדא אמר ילקטו כתיב רבי זירא

יהוה בצע אכולה שירותיה אמר ליה רבינא לרב אשי והא מיחזי כרעבתנותא אמר ליה כיון דכל יומא לא עביד והאידנא הוא דקעביד לא מיחזי כרעבתנותא רבי אמי ורבי אסי לכי מיקלע להו ריפתא דעירובא שרו עילויה אמרי הואיל ואיתעביד בה חדא מצוה ליתעביד בה מצוה אחרינא: כיצד נפלה דליקה כו': ∞ת"ר כמה סעודות חייב אדם לְאכוֹל בשבת משלש רבי חִידקא אומר ארבע א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו יויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאהו בשדה רבי חידקא מבר הני תלתא היום לבר מאורתא ורבנן סברי בהדי דאורתא תנן נפלה דליקה בלילי שבת מצילין

לא פריך ממתניתין דריש חבית (לקמן קמג:) דתנן חבית שנשברה מצילין ממנה מזון שלש סעודות ואומר לאחרים בואו והצילו לכם ובלבד שלא יספוג ותירץ דההיא איכא למימר כגון שהחבית בכרמלית דחיישינן שמא יעביר כלי ד׳ אמות

בכרמלית אבל בהך ברייתא קתני בהדיא בראש גגו ור"י תירן דהתם מיירי כשנשפך היין לארץ" דחיישינן שמא יספוגב אומר ה״ר שמואל בשם ר"ת דדוקה נשברה לו חבית הבל נסדקה ועושה טיף טיף מותר להביה כלים לקלוט ולכרף דאינו בהול כל כך להביא כלים דרך רה"ר כמו כשנשברה:

בלי אחר ויקלום כלי אחר ויצרף. אומר ר"י דוו אף זו קתני לא מבעי להלוט דמינכר שמציל דאסור אלא אפילו לזרף דלא מינכר כולי האי שהוא מניל אסור: הציד פת נקיה לא יציל פת הדראה. אומר ר"י כשאפו בי"ט של פסח מצות מסולת נקיה שיש לו די לצורך י"ט אין אופין אחריהן פת של הדראה? אלא מתחילה יעשה של הדראה ואחרי כן יעשה הנחיה:

אבל לא משכת ליום הכפורים. פירש בקונטרס למולאי יוה"כ וא"ת פשיטא דחול גמור הוא ומ"ש משבת למולחי שבת וי"ל דמלוה לאכול במולאי יוה"כ כדפי" לעיל (כ) (דף קיד:) ועוד לפי שהתענו מותר יותר אי נמי ליום הכפורים עצמו קאמר ולהאכיל התינוקות: והתנא דבי רבי ישמעאל כל מלאכת עבורה לא

תעשו. וח"ת וחמחי מייתי קרח י דכל מלאכת עבודה דכתיב גבי י"ט הא אפי׳ בשבת דכתיב לא תעשה מלאכה סתם ולא כתיב עבודה שרי לתקוע ולרדות מן התורה כדמשמע הכא דאשבת מייתי לה ופירש רבינו שמואל דגרם ייכל מלאכה לא תעשו ורשב"ה מפרש דלעולם מכל מלחכת עבודה אימעיט תהיעה ורדייה ושבת ילפינן מי״ט™ דאין בין י״ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד כדכתיב אך אשר יאכל לכל נפש (שמות יב)ה: שהיא חכמה ואינה מלאכה. וכיון דמדאורייתא שריא

אע"ג דמדרבנן אסירא כדאמר בראש השנה (דף לג.) אין מעכבין את התינוקות מלתקוע הא נשים מעכבין הכא הוה לן למישרי משום וג׳ סעודות:

במנחה

רבינו חננאל

אסקה רב אשי ג' מחיצות ולחי א' והוא מבוי שאינו מפולש שאין בו שיתוף ולא עירוב, וזה להציל כתבי הקדש. אבל אוכלין ומשקין אין מצילין אלא לחצר המעורבת דהילכתא כת"ק. ילחי אחד זהו מפולש, ב׳ מחיצות וב׳ לחיים זהו שאינו מפולש, ואליבא דדי יהודה דאמר מי שיש לו ב' בתים בב' צידי רה"ר עושה לחי מיכאן ולחי מיכאן או קורה מיכן וקורה מיכן ונושא ונותן באמצע. והכי ומערב ונושא ונותן באמצע. והתם איכא ראמצע

להו דבעי ג' מחילות וב' לחיים בעלמא והכא לגבי ספר אמרי רבנן מודה ר' אליעור בלחי אחד ובן בתירא אמר דמודה ר' אליעור אף בלא לחי: בחד לחי סגי ליה. מילתא דרבנן קא מפרשי:

מחזר על כלים הרבה ישכח ויביה: (שמות מז): לבלוע. ברכת המוליה:

ָּהִיּוֹם לֹא תִמְצְאָהוּ בַּשְּׂדֶה: היוֹם לֹא תִמְצְאָהוּ הנהות הב"ח

(מ) נמ' וכח מוח דדי כ' בפ' ר"א דמילה דף קלא ע"ב דגורס קרא דכל מלאכת עבודה לא מעשו: (ב) תום' עברה למ מעשר לבי מעל ד"ה אבל וכוי כדפיי לעיל. נ"ב בס"פ אלו קשרים ממש וכ"כ המוס' סוף יומא דף פח בד"ה והאמר רב:

גליון הש"ם . גמ' ואין מערימין בכך. מו״ק דף ינ ע״נ:

רבינו חננאל (המשר)

אוכליז ומשקין. ובא רב י. (אסי) [אשי] ופירק, וסלקא (אסי) [אשי] ופיז ק, וסיקא כותיה. מצילין מזון ג׳ סעודות. ואקשינן מכדי בהתירא קא טרח דקתני להיכן מצילין (בחצר) [לחצר] המעורבת, נציל טפי. ופרקינן אמר רבה מתוך שאדם בהול על ממונו דאי שרית ליה להציל למאי דבעי אתי לכבויי. א״ל אביי ואלא הא דתניא נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף, . התם מ״ט לא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף, והא בהיתרא קא טרח. אהדר בהיתרא קא טרח. אהדר ליה רבה התם נמי גזרו עליה דאי שרית [ליה] לאתויי כלי [אחר יביא כלי] דרך רה"ר, וכיון שנאסר מלהביא כלי אחר הרי זה מייאש ולא פשיט באיסורא. מייאש דמי שנשברה לו חבית בראש גגו, סלקא דלאו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע היא. ולענין פת בתנור, הילכתא כי הא בתנור, הילכתא כ דתניא שכח פת ג' סעודות, ואומר לאחרים בואו והצילו לכם, ולא ירדה במרדה אלא בסכיז. ואע"ג

הפת שהיא חכמה ואינה

מלאכה, כמה דאפשר

לשנויי משנינן. אמר רב חסדא לעולם ישכים אדם

בפרק כיצד מברכין. ת"ר כמה סעודות חייב אדם לוכל בשבת, שלש. פי׳ א׳ בלילה וב׳ ביום, וכן הלכה.

שהיא התחלת אכילה. שרו מתחילין:

מלחה היום. למנין שלש סעודות בה:

לעולם

ירואה אית ין יוהביה יום. אמר הלכה כת"ק האמאל אמר הלכה כחנינה, וקאי במבוי שיש בו ב' מחיצות בלבד כנגד זו וב' פתחים יש לו זה כנגד זה, והאי איכא עליה לחי או קורה מיכן ולחי או קורה מיכן, לר' יהודה דלא מצריך דלת, יכול לערב אותו. א"ל אביי א"כ למר נמי כיון שמתערב יצילו לתוכן